05/10/2025

«Ευτυχία ή επιτυχία;»: Συζήτηση στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει» με τους Δημήτρη Γκέλη και Ηλία Λιαμή

/ Ενορίες

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…», την Παρασκευή 3 Οκτωβρίου 2025, ο κ. Ηλίας Λιαμής, Δρ. Θεολογίας – Μουσικολόγος – Συγγραφέας, φιλοξένησε τον Δρα Δημήτρη Γκέλη, Ιατρό, Ωτορινολαρυγγολόγο, Οδοντίατρο, σε μία συζήτηση με θέμα: «Ευτυχία ή επιτυχία;».

Το έναυσμα, για τον τίτλο της συζήτησης ήταν μια λέξη μάλλον αρνητική, η λέξη αποτυχία, που ειδικά στον χώρο του παιδαγωγικού συστήματος, αποτελεί εφιάλτη. Γι’ αυτό και επιχειρήθηκε στη συνάντηση το θέμα της αποτυχίας να τεθεί σε

διαφορετική βάση και αναζητώντας την απάντηση στο ερώτημα αν μπορεί η αποτυχία να ανοίξει δρόμους αντί να κλείσει, σε κάθε πεδίο της ζωής.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε τον διάλογο στο ακόλουθο βίντεο:

Δεν μπορείς να ασχοληθείς με την αποτυχία ερευνητικά αν δεν έχεις αποτύχει, τόνισε ο κ. Γκέλης, αναφέροντας προσωπικά περιστατικά από τα σχολικά του χρόνια. Συμπληρώνοντας πως αυτές οι μικρές εμπειρίες τον έκαναν να σκεφτεί ότι ίσως και οι αρρώστιες να υποκρύπτουν παλιές αποτυχίες. Και πράγματι στο πνευματικό ιστορικό των χιλιάδων ασθενών που έχει εξετάσει μέχρι σήμερα, στα σοβαρά προβλήματα πάντοτε υποκρύπτεται κάποια αποτυχία.

«Εκεί λοιπόν αποκαλύπτονται πράγματα τα οποία άθελά τους ή ηθελημένα τα εξομολογούνται οι ασθενείς. Και εκεί βλέπεις στο βάθος κρυμμένες αποτυχίες ατομικές, οικογενειακές, κοινωνικές, επαγγελματικές, οι οποίες έχουν δουλέψει ως δηλητήριο νοσογόνο που ευνοεί την εκδήλωση και την εγκατάσταση νόσων. Διότι ο άλλος το τραύμα το οποίο έχει υποστεί, που στην ψυχιατρική λέγεται μετατραυματικό σοκ ή μετατραυματική κατάσταση, δεν έχει σβήσει. Και δεν προσπάθησε κανείς να του το σβήσει γιατί δεν ασχολήθηκε μαζί του. Γιατί κοίταγε μόνο τον πυρετό του, κοίταγε μόνο το βήχα του ή τον πόνο του, αλλά ποτέ δεν κάθισε να ασχοληθεί πνευματικά μαζί του, να καταλάβει ποιος είναι.»

Αυτό λοιπόν το γεγονός έδωσε στον κ Γκέλη τη δυνατότητα να εμβαθύνει στο θέμα της αποτυχίας. Ο γιατρός διαχειρίζεται τους ανθρώπους, την υγεία των ανθρώπων η οποία είναι δεμένη με την τύχη τους, με την ατυχία τους, με την αποτυχία τους και με την ευτυχία τους. Οπότε πρέπει να είναι σε θέση να έχει την ψυχική διάθεση να διαχειριστεί αυτά τα πράγματα ούτως ώστε να φανεί ευεργετικός, ανεξάρτητα από το τι θα εισπράξει.

Μιλώντας για τις αρρώστιες και πως μπορεί να διδαχθεί ο ασθενής από αυτές ο κ. Γκέλης έκανε αναφορά στον καρκίνο που τον χαρακτήρισε ως μία άκρως εκπαιδευτική νόσο. Γιατί δίνει τη δυνατότητα να αξιολογήσει ο ασθενής το τι έχει, τι έχει κάνει, πώς έχει πορευθεί, τι λάθη έχει κάνει, να κάνει μία αναδόμηση, μία ανασυγκρότηση και να ξαναπροχωρήσει.

«Αυτή είναι η τεχνική του να επιβιώσεις όταν έχεις καρκίνο. Γιατί αν δεν τα δεις και το φοβηθείς, σε πήρε από κάτω. Δηλαδή συνδυάζεται το θέμα της ύπαρξης του καρκίνου με μία ευκαιρία κανείς να αναδομήσει τη ζωή του. Είναι μια πολύ μεγάλη και καλή ευκαιρία για να ξανακαταλάβεις ποιος είσαι, πού ήσουν, τι έκανες, τι έγινε, χωρίς να σε βοηθήσει κανείς. Μόνος σου. Και είσαι ο μόνος που ξέρεις γιατί έχεις πάθει τον καρκίνο. Όσο να εμβαθύνει ο γιατρός να δει γιατί τον έπαθες, μόνο εσύ ξέρεις γιατί τον έχεις πάθει. Και με τον ίδιο τρόπο ίσως μπορεί να γίνεις καλά. Ακούγοντας βέβαια και τις οδηγίες και την αγωγή την οποία θα σου δώσουν.»

Εξηγώντας ότι αποτέλεσμα και τέτοιων αιτιών, εκτός των εξωγενών παραγόντων, είναι η απορρύθμιση του ανοσοποιητικού συστήματος και αυτή προκαλείται από το χρόνιο στρες. Και ένας από τους παράγοντες του χρόνιου στρες είναι τα κατάλοιπα των διαφόρων αποτυχιών.

Υπάρχουν αποτυχίες που πηγάζουν από λάθος ιδεώδη, λάθος στόχους. Όταν ένας

γονιός έρχεται και ζητά διαρκώς από το παιδί του ως υπέρτατο στόχο, την διαρκή τελειότητα, είναι σαν να του υπογράφει τις αποτυχίες που θα έρθουν.

Και η λύση που υπάρχει σε αυτό το θέμα τόνισε ο Γκέλης είναι να υπάρξει οπωσδήποτε επικοινωνία των εκπαιδευτικών με τους γονείς. να καταλάβουν οι εκπαιδευτικοί σε τι πνευματική και ψυχοσυναισθηματική κατάσταση βρίσκονται οι γονείς σε σχέση με τα παιδιά τους και να τους κατευθύνουν με τέτοιο τρόπο ώστε να απαλύνουν αυτήν την κατάσταση.

«Ο φόβος είναι εγκατεστημένος σε μια περιοχή του εγκεφάλου που λέγεται αμυγδαλή. Αυτοί οι οποίοι φοβούνται πολύ, σημαίνει ότι η αμυγδαλή τους ή έχει παραπάνω κύτταρα ή εκκρίνει περισσότερους νευροδιαβιβαστές. Άρα λοιπόν καθήκον μας είναι να εκπαιδεύσουμε, να λέμε στα παιδιά τους μηχανισμούς της πίστης. Αν δεν πιστεύει ο κόσμος, φοβάται και αν φοβάται βγαίνουνε τέτοιες ορμόνες και τέτοιοι νευροϋποδοχείς οι οποίοι αναστατώνουν το ανοσοποιητικό σύστημα και όταν παραταθεί ο πόλεμος εναντίον του ανοσοποιητικού συστήματος αμέσως εμφανίζονται οι αρρώστιες.»

Ο εγκέφαλος δουλεύει με πίστη και γνώση. Πρέπει λοιπόν να αποφασίσουμε να δουλέψουμε αυτά τα δύο. Απλώς η γνώση δεν θα ‘ρθει την ώρα που θέλουμε. Ο κ. Γκέλης πιστεύει ότι για όλα τα πράγματα υπάρχει λύση, για όλες τις αποτυχίες

υπάρχει φάρμακο, εφόσον είναι ανθρώπινα και έχουν συμβεί και σε άλλους. Γι’ αυτό δεν πρέπει να κάθεται ο άνθρωπος μόνος του και για να ζήσει θέλεις φαΐ, οξυγόνο και σχέσεις. Σχέσεις με το Θεό, σχέση με την κοινωνία, σχέση με την οικογένειά, σχέση με τους φίλους.

Η υγιής πνευματικότητα αποτελεί παράγοντα υγείας και του σώματος. Η λάθος πνευματικότητα, οδηγεί και σε σωματικά συμπτώματα, σε ψυχικά σίγουρα. Άνθρωποι με στρεβλή πνευματικότητα έχουν θέματα και σε ψυχικό επίπεδο και σε σωματικό επίπεδο μέσα στο συγκεκριμένο χώρο που μπορεί να πιστεύουν ότι ο Χριστός είναι και Θεός και άνθρωπος, αλλά δεν αρκεί.

Υπάρχουν δύο καταστάσεις, που έχουν βιώσει όλοι οι άνθρωποι τουλάχιστον μία φορά στη ζωή τους. Η τυραννία του φόβου και η εμπειρία της ασθένειας. Ο φόβος είναι μία παγκόσμια και διαχρονική ψυχική κατάσταση. Υπάρχουν άνθρωποι που από την φύση τους ό,τι κι αν συμβεί πάντα υιοθετούν το χειρότερο σενάριο και ταλαιπωρούνται.

Δεν είναι απλό με ένα λόγο να κατευθύνεις κάποιον άνθρωπο να μη φοβάται τόνισε επ’ αυτού ο κ. Γκέλης. Εάν είναι ένας φόβος ο οποίος είναι ελαφρύς, τον ξεπερνάει, δεν τον ενοχλεί, αλλά αν είναι σοβαρός φόβος που του δημιουργεί αγωνία, δεν τον αφήνει να κοιμηθεί, αυτό θέλει βοήθεια καθαρά επαγγελματική. Πρέπει να ζητήσει

βοήθεια και υπάρχουν τρόποι βοηθείας σε όλα τα επίπεδα.

Υπάρχουν ειδικές μέθοδοι πλέον ψυχιατρικές οι οποίες μπορούν να κατευθύνουν να μη φοβάται και έχουν κατάλληλα φάρμακα τα οποία μπορούν να βοηθήσουν. Αλλά απ' την άλλη μεριά και ο ίδιος, ο φοβούμενος, ο φοβικός άνθρωπος πρέπει να καθίσει να μελετήσει, να αποφασίσει τι θέλει, τι ζητάει από τον κόσμο, απ' τη ζωή, από, το Θεό, να καταλήξει που ανήκει ψυχολογικά, θεολογικά, πνευματικά, κοινωνικά. Η συζήτηση για το φόβο, μας γκρεμίζει την εικόνα του πανίσχυρου, του ατσαλάκωτου, του ανθρώπου που μπορεί όλα να τα καταφέρει. Είναι οι πλάνες που μας έχουν περάσει και ξεκινούν απ' την εφηβική ηλικία.

Υπάρχουν αρρώστιες που μπορούν να προληφθούν επεσήμανε ο κ. Γκέλης στο κλείσιμο της συζήτησης. Θέλει γνώση και μελέτη, συζήτηση με τον γιατρό που έχει εμπιστευτεί ο καθένας. Υπάρχει κατάλληλη διατροφή υπάρχουν εξωγενείς παράγοντες που κάνουν καρκίνο και μπορούν να προληφθούν. Ο διάλογος, η συζήτηση, η παρέμβαση αυτού που ξέρει προς αυτόν που δεν ξέρει, αλλά και η δυνατότητα του ανθρώπου που δεν ξέρει, να ακούει.

«Εάν ο γιατρός δεν έχει θεολογική κατάρτιση, δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικός. Γιατί δεν μπορεί να καταλάβει τον άλλον τι πιστεύει, πώς πιστεύει, γιατί πιστεύει και αν έχει αυτό το εργαλείο που λέγεται πίστη. Και ο

ρόλος ο δικός μου πάντοτε ήτανε να κινητοποιώ τους παράγοντες που συντηρούν την υγεία και ένας από τους παράγοντες που συντηρεί την υγεία είναι η εγκατάσταση και η άνθηση της πίστης. Να ανοιχτεί πάντως σε κάτι ευρύτερο από μια ατομικότητα.»

(Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς)